

+

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

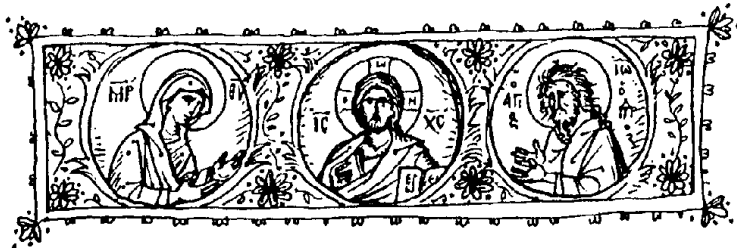
ΜΗΝΑ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΔΙΑΣΩΣΕΙ ΤΩΝ
ΠΙΣΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩΙ
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1826

Ἀνεπληρώθη κατὰ τὰ ἐλλείποντα ἐν ᾿Αγίῳ Ὄρει τοῦ Ἁθωνος

* 2000 *

Τῆς ΤΡΙΤῆς Τῆς ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ ΣΥΜΨΑΛΛΕΤΑΙ Ἡ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΦΥΟΥΣ ΘΑΥΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΗΝΑ ΕΝ
ΗΡΑΚΛΕΙΩΙ ΚΡΗΤΗΣ

* * *

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

*Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλομεν δ' στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου
καὶ εἶτα τὰ δ' προσόμοια τοῦ Ἁγίου, ὧν τὰ δύο τελευταῖα νεοσύνθετα.*

Ἦχος πλ.α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς,
καὶ μαρτυρίου τὸν διπλοῦν μάρτυς στέφανον,
λαβὼν παρὰ τοῦ Κυρίου,
καὶ τῆς ἀφθάρτου ζωῆς,
καὶ ἀγήρω δόξης ἐμφορούμενος,
ἡμᾶς τοὺς γεραίροντας,
τὴν Χριστοῦ θεῖαν ἔγερσιν,
σὺν τῇ σεπτῇ σου,
πανηγύρει πολύαθλε,
καὶ τιμῶντάς σε ὡς προστάτην καὶ φύλακα,
ῥύου ἐκ πάσης θλίψεως,
ὡς πάλαι διέσωσας,
ἐκ τῆς σφαγῆς τῶν βαρβάρων,
τοὺς εὐσεβεῖς ἐν τῷ οἴκῳ σου·
Χριστὸν ἱκετεύων,
τὸν ἐκ τάφου ἀναστάντα,
ἐπὶ τὸ σῶσαι ἡμᾶς.

Δεῦτε πνευματικῶς ἀδελφοί,

ἐν τῷ ναῷ τοῦ πολιοῦχου χορεύσωμεν,
ἐντὸς αὐτοῦ λυτρωθέντες,
τῆς παρανόμου σφαγῆς,
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγέρσεως,
Χριστοῦ τοῦ παντάνακτος,
ἱκεσίαις τοῦ Μάρτυρος,
καὶ σὺν ἐπαίνοις,
καὶ ᾠδαῖς εὐφημήσωμεν,
τὸν ἡμέτερον ἄρωγόν τε καὶ φύλακα,
πάντες ἀνακραυγάζοντες,
αὐτῷ μετὰ πίστεως·
μάρτυς Μηνᾶ ἀθληφόρε,
τῶν σὲ τιμώντων μνημόνευε,
Θεὸν ἱκετεύων,
δωρηθῆναι ἡμῖν πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

Ὅτε ὁ τῆς δουλείας ζυγός,
ἐν νήσῳ Κρήτῃ ἐπεκράτει ὁ σκότιος,
καὶ θεία ἐπετελεῖτο,
Πάσχα Χριστοῦ ἑορτή,
ζήλω ἀρχεκάκου βουλή γέγονεν,
προπάτορας ἅπαντας,
κατοικοῦντας Ἡράκλειον,
οἰκτρῶς σφαγῆναι,
ἐν ναῷ θεοῦ Μάρτυρος,
ἐνθα ἠῦχοντο τὸ κακὸν μὴ γινώσκοντας·
τότε Μηνᾶς ὁ ἔνδοξος,
τὰ στίφη διέλυσεν,
δυσσεβεστάτων δημίων,
καὶ τοὺς πιστοὺς ἐλυτρώσατο·
διὸ ἡμεῖς χρέος,
ἐξοφλοῦντες τοῦτον ὕμνοις,
φαιδρῶς δοξάζομεν.

Χαίρει τὸ Μέγα Κάστρον φαιδρῶς,
μέγα προστάτην σὲ πλουτοῦν Μάρτυς ἔνδοξε,
καὶ ῥύστην ἐν τοῖς κινδύνοις,

Εὐχαριστήριος Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ τοῦ Θαυματουργοῦ

καὶ πειρασμοῖς καὶ δεινοῖς,
λυτρωτὴν τε θεῖον πάσης θλίψεως,
καὶ ὕμνους προσάγει σοι
ὦ Μηνᾶ τρισμακάριστε,
καὶ ἕξαιτεῖται
εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα,
τὰς πρὸς Κύριον,
προσευχὰς καὶ δεήσεις σου,
ὅπως τὸ βίου πέλαγος,
διέλθῃ ἀκύμαντον,
ἐν ἀταράχῃ εἰρήνῃ,
καὶ εὐλαβείᾳ θεόφρονι,
δοξάζον ἐν πόθῳ,
τὸν ἐκ τάφου Ἀναστάντα,
Χριστὸν Φιλάνθρωπον.

Δόξα. Ἦχος γ'.

Σήμερον τῶν Κρητῶν ἡ μητρόπολις,
συνεορτάζει φαιδρῶς τῇ λαμπροφόρῳ τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσει,
τὴν πάνσεπτόν σου ἑορτὴν Μηνᾶ πανσεβάσμιε·
διὸ μὴ παύσῃ ἀδιαλείπτως περισώζων ἡμᾶς,
τοὺς ἐτησίως λιτανεύοντας τὴν σὴν θαυματουργίαν,
μεγάλῃν κεκτημένος παρρησίαν πρὸς Χριστόν,
τὸν διὰ μεγίστων θαυμασίων σε δοξάσαντα.

Καὶ νῦν. Πῶς μὴ θαυμάσωμεν...

**Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν.
Προκείμενον· ἦχος βαρῦς.**

Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν
ἐποίησεν.

Στίχος· Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω.

Στίχος: Τί σοι ἔστι θάλασσα ὅτι ἔφυγες, καὶ σοὶ Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;

Ἀναγνώσματα, τὰ μαρτυρικά: βλέπε ἐν τῇ κγ' Ἀπριλίου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Φαιδρύνεται σήμερον ἡ κτίσις ἅπασα
ἐν τῇ κοσμοχαρμοσύνῳ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος,
τὸν φόβον τοῦ αἰωνίου θανάτου ἀποβαλοῦσα·
φαιδρύνεται καὶ τὸ Μέγα Κάστρον τῆς Κρήτης λαμπρότερον,
ὅτι τῆς παραδόξου σωτηρίας ἐκ τῆς θεομισοῦς
σφαγῆς τῶν ἀγαρηνῶν τὸ πάλαι ἔτυχε,
τῇ ἐπεμβάσει τοῦ μεγαλομάρτυρος τοῦ Κυρίου Μηνᾶ.
Εὐχαριστήρια οὖν ἀναπέμπον αὐτῷ χρεωστικῶς
ἐξαιτεῖται τὴν ἀκαταίσχυντον αὐτοῦ πρεσβείαν πρὸς τὸν Δεσπότην,
καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Τῷ μίσει τῶν δυσσεβῶν ἀπίστων ἢ φιλάδελφος ἀγάπη
τοῦ Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ ἀντιτεθειῖσα,
διέλυσεν ὡς ἀράχνης τεχνούργημα τὸ μισάνθρωπον σχέδιον,
καὶ τοὺς ἀθῶους Ἡρακλειώτας παραδόξως ἐρρύσατο
τῆς ἐκ τῶν ἀγαρηνῶν ἀναιτίου σφαγῆς·
ὅθεν τὸ θαυματόργημα ὁμολογοῦντες,
ἐν ὕμνοις ἐξοφλοῦμεν τὸ χρέος τῶν προγόνων ἡμῶν,
αἰτούμενοι παρὰ τοῦ Ἀναστάντος ἀσάλευτον εἰρήνην,
καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος γ'.

Τῷ ταχυπτέρῳ ἵππῳ σου ἐπιβαίνων μακάριε,

μὴ διαλίπης φρουρεῖν ἡμᾶς,
ἐκ πάσης δαιμονικῆς ἐπηρῶρείας,
καὶ τοῦ μισοψύχου ἐχθροῦ διαλύων ὡς ὄναρ τὰς πάγας,
ἐνίσχυσον πάντας τοὺς εὐσεβεῖς Μηνᾶ μεγαλομάρτυς,
ἀκλινῶς πορεύεσθαι τὴν ζωηφόρον ὁδόν,
τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος καὶ Δεσπότη τοῦ ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Τὴν ἐν κινδύνοις ἀναπόφευκτον τοῦ πλάσματός σου συντριβὴν,
οἶδας Φιλάνθρωπε Δέσποτα ποικίλοις τρόποις διαλύειν,
καὶ φανεροῦν ἐκάστοτε τὰ σπλάγχνα τῆς πατρικῆς σου στοργῆς·
οὕτω καὶ τὸν μεγαλομάρτυρά σου Μηνᾶ ἄγγελον ἐξαπέστειλας
σωτηρίας,
ἀπὸ τῆς ἀναιτίου σφαγῆς τῶν Ἡρακλειωτῶν·
οἵτινες λυτρωθέντες δι' ἡμῶν ἀναστασίμοις ὕμνοις δοξάζουσι,
σὲ τὸν ἀπείρως δοξάζοντα τοὺς Ἁγίους σου πάντοτε.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος πλ.α'.

Τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν Χριστὸν ἐκμιμούμενος
μεγαλομάρτυς ἔνδοξε Μηνᾶ,
τὸν ἐκ φθορᾶς τοῦ θανάτου λυτρωσάμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
τὰ πλήθη τῶν χριστωνύμων Ἡρακλειωτῶν θαυμαστῶς διέσωσας
ἐκ τῆς ὀλεθροτόκου σφαγῆς τῶν ἀσεβούντων·
ὅθεν ἐν ταύτῃ τῇ χαρμοσύνῳ ἡμέρᾳ,
τοὺς εὐχαριστηρίους ὕμνους καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἐπινίκια πρόσδεξαι,
καὶ πρέσβευε τῷ Φιλανθρώπῳ Δεσπότη,
ὅπως ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατηρῶν ἡμᾶς,
ἀξιῶση καὶ τῆς ἀσαλεύτου στάσεως ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Ἱερουσαλήμ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ

Ὁ τῷ πάθει σου Χριστέ, εἶτα· Πάσχα ἱερόν...

Δόξα, τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ.α'.

Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς Μηνᾶς ὁ ἀθλοφόρος,
πανηγυρίσαι λαμπρῶς ἐν τῷ σεπτῷ αὐτοῦ τεμένει,
τὴν ζωηφόρον Ἀνάστασιν·
δεῦτε λοιπόν ἀδελφοί, ὡς ἐν εὐσήμεν ἡμέρα ἑορτῆς δοξολογήσωμεν
τὸν Κύριον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν,
καὶ ἐνδοξαζόμενον ἐν ταῖς μνείαις τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Καὶ νῦν. Ἀναστάσεως ἡμέρα...

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος πλ.α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ἀσκητῶν ταῖς χορείαις συναυλιζόμενος,
καὶ μαρτύρων τοῖς δήμοις συναγαλλόμενος,
στρατιῶτα τοῦ Χριστοῦ Μηνᾶ καρτερικώτατε,
διασώζεις ἀληθῶς τοὺς ἐκτελοῦντάς σου πιστῶς,
τὴν μνήμην τὴν φωτοφόρον,
ἣν εὐγνωμόνως τελοῦμεν,
ἐνιαυσίως διὰ τὸ θαῦμά σου.

ἢ τὸ παρὸν ὁμόηχον
Τὸν φρουρὸν Ἡρακλείου δεῦτε νῦν ἅπαντες,
Ὁρθοδόξων τε ἅμα τὸν ἀντιλήπτορα,
εὐφημήσωμεν πιστοὶ Μηνᾶν τὸν ἐνδοξον,
ὅτι κατήσχυνε λαμπρῶς τὰς ὀρδὰς τῶν ἀσεβῶν,
συντρίψας τούτων τὰ τόξα·
πρεσβεύει δὲ τῷ Κυρίῳ,
ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ τό, Χριστὸς ἀνέστη
καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τό, Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ...τό, Χριστὸς ἀνέστη μετὰ τῶν
στίχων. Εἶτα ἡ μεγάλη συναπτὴ καί, εἰ βούλει, Πολυέλεος, μεθ' ὄν
Καθίσματα. Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἐρρύσατο Σωτὴρ τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος,
ἐκ τάφου ἐγερεθεὶς καὶ τὸν ἄδην σκυλεύσας,
Μηνᾶς δὲ ὁ πάντιμος,
ἐκ σφαγῆς Κρητᾶς ἔσωσεν,
καὶ ἐνέσπειρε ψυχαῖς ἀπίστων τὸν φόβον,
ὅθεν σήμερον,
εὐγνωμοσύνης τοὺς ὕμνους,
ἡμῶν ἀποδέχεται.

Δόξα. Ὅμοιον.

Φιλᾶδελφος φανεὶς ὦ Μηνᾶ χριστομάρτυς,
διέσωσας πιστούς, ἐκ θανάτου βεβαίῳ,
καὶ θάμβους ἐνέπλησας
εὐσεβεῖς τῷ σῶ θαύματι,
ὅθεν πόλις σε
τοῦ Ἡρακλείου γεραίρει,
καὶ εὐφραίνεται ἐπιτελοῦσα τὴν μνήμη,
ἐν θείῳ τεμένει σου.

Καὶ νῦν. Ὅμοιον.

Ὡς μύρα τῷ Χριστῷ αἱ γυναῖκες ἐν τάφῳ,
ἐλθοῦσαι τὸ πρῶτ' ἐξ ἀγάπης προσῆγον,
ἡμεῖς ὕμνους Ἅγιε,
τῇ σῇ μνήμῃ προσφέρομεν,
ἐξαιτούμενοι
ἀμαρτημάτων τὴν λύσιν,
καὶ ἀκλόνητον σὴν ἀρράγαῃ προστασίαν,
Μηνᾶ πολυθαύμαστε.

Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου· Ἐκ νεότητός μου.

Προκείμενον· Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχος· Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Εὐαγγέλιον· τὸ ἐν τῷ ὄρθρῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἄναστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι.

Δόξα. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

εἶτα εἰς ἤχον β'

Στίχ· Ἐλεησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...

Πρὸς τό· Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς.

Ὁ ἐκ τάφου Ἀναστάς,

πιστοὺς θανάτου,

ἔσωσε Μηνᾶν,

ἀποστείλας θαυμαστῶς,

μεγαλομάρτυρα.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...

Πρῶτον ψάλλεται ὁ ἀναστάσιμος κανὼν

καὶ εἶτα ὁ παρῶν νεοσύνθετος, πλὴν τῆς θ' ᾠδῆς, τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ.

ᾠδὴ α'. Ἦχος α'. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί,

πόλις δὲ Ἡρακλείου,

τὸν πολιοῦχον καὶ φρουρὸν,

ἑαυτῆς θεῖον Μηνᾶν ᾠδαῖς χαρμονῆς,

ὑμνεῖτω γεραίρουσα,

τὸ αὐτοῦ θαυματουργήμα.

Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις καὶ ὀψόμεθα,

τὸν ἀναστάντα Δεσπότην τοῦ μνήματος,

καὶ Μηνᾶν τιμήσωμεν,

ἐνθέοις μελωδήμασι,

τοὺς ἡμῶν προπάτορας,

ἐκ σφαγῆς διασώσαντα.

Οὐρανοὶ μὲν ἐπαξίως εὐφραινέσθωσαν,
πλέον δὲ νῆσος Κρήτη,
ὁ στρατιώτης γὰρ Χριστοῦ,
ἐπεμβὰς θεία ὀμφῇ ὀρδὰς ἀσεβῶν,
ὡς νέφος διέλυσε,
καὶ πιστοὺς ἐλυτρώσατο.

Καταβασία. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Ὅτι σὸν τὸ κράτος.

ᾠδὴ γ'. Δεῦτε πόμα πίνωμεν.

Δεῦτε Κρηῆτες στήσωμεν χορόν,
καὶ Κυρίου τὸν μάρτυρα ἐπαινέσωμεν,
Μηνᾶν θαυμάτων πηγὴν,
ἐκβλύζοντα πᾶσι τοῖς πιστῶς,
προστρέχουσι θαύματα.

Νῦν πάντα πεπλήρωται χαρᾶς,
Ἡρακλείου δὲ πόλις ὑπεραγάλλεται,
ᾠδαῖς γεραίρουσα τοῦ ἐνδόξου,
Μηνᾶ χριστοαθλητοῦ,
κλεινὸν θαυματουργήμα.

Χθὲς συνεθαπτόμην σοι Χριστέ,
συνεγείρομαι σήμερον ἀγαλλόμενον,
διασωθὲν τῆς σφαγῆς,
Ἡράκλειον κράζει φαιδρῶς,
τὸ χριστοσημείων.

Καταβασία. Δεῦτε πόμα πίνωμεν.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.

καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Τὸ Κοντάκιον τοῦ Πάσχα·

Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες ἀθάνατε,
ἀλλὰ τοῦ ἄδου καθεῖλες τὴν δύναμιν,
καὶ ἀνέστης ὡς νικητῆς Χριστὲ ὁ Θεός,
γυναιξὶν Μυροφόροις φθεγξάμενος· Χαίρετε,
καὶ τοῖς σοῖς Ἀποστόλοις εἰρήνην δωρούμενος,
ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν.

Κάθισμα τοῦ Ἁγίου. Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Υἱὸς γενόμενος, τῆς Ἀναστάσεως,
βασάνοις Ἁγίε θνητοῦ σου σώματος,
ἐξ ὧν ἀπέληφας μισθόν,
θαυμάτων τὰς ἐνεργείας·
ὄθεν πόλιν ἔσωσας,
Ἡρακλείου φιλόχριστον,
ἐκ σφαγῆς μακάριε,
ἐπεμβάσει τῇ θεία σου,
διὸ καὶ εὐγνωμόνως ἀκούεις·
χαίροις Μηνᾶ κλέος μαρτύρων.

Δόξα. Καὶ νῦν, ὁμοιον.

Ἐν τῇ ἐγέρσει σου, ἡ κτίσις ἅπασα,
χαίρει Φιλάνθρωπε,
ὑμνοὺς προσάγουσα,
ὅτι ἐξήγαγες αὐτήν,
θανάτου τοῦ αἰωνίου·
Κρήτης δὲ Ἡράκλειον,
ἔτι πλέον εὐφραίνεται,
συντιμῶσα Δέσποτα,
σὸν πανεύφημον μάρτυρα,
Μηνᾶν τὸν θαυματοβρύτην,

ὁς τοὺς προγόνους ἡμῶν διέσωσεν.

᾿Ωιδὴ δ'. ᾿Επὶ τῆς θείας φυλακῆς.

᾿Επὶ τῆς θείας φυλακῆς πάλαι προφήτης καθεσθείς,
εἶδε δόξαν Κυρίου·
Ἡρακλειῶται δὲ πιστοί,
᾿Αναστάσεως παιδρᾶ ἡμέρα ὀμφήν,
Μηνᾶ ἐθεάσαντο,
ὁς σφαγῆς τούτους ἔσωσεν.

᾿Αρῶν μὲν ἀπήτητο ἄμνος πρὸς σφαγὴν,
ἐκ Θεοῦ παρ' ᾿Εβραίων·
ὡς ἄμνος δὲ ἐχθροῖς πιστοὶ ἐνενόμισντο,
ἐπὶ σφαγὴν ὡς ἔρημοι ἐλπίδος,
ἐορτάζοντες Πάσχα·
ἀλλὰ Μηνᾶς ὁ κλεινός,
τούτους ἐρρύσατο.

᾿Ὡς ἐνιαύσιος ἄμνος Ἡρακλειῶται οἱ πιστοί,
θάνατον ἑώρων ἀφεύκτως,
ἀλλὰ ὁ φιλάδελφος,
Μάρτυς Χριστοῦ προσέδραμε,
καὶ τρέψας εἰς φυγὴν τοὺς ἀνόμους,
χαρὰν μεγίστην Μηνᾶς προεξένησεν.

᾿Ο θεοπάτωρ μὲν Δαβὶδ πρὸ τῆς σκιώδους κιβωτοῦ
ἦλατο σκιρτῶν·
Ἡρακλείου δὲ λαὸς ὁ χριστόθεος,
τὴν σωτηρίαν Μηνᾶ ὀρῶντες,
εὐφροσύνη ἐνθέω,
χεῖρας κροτοῦμεν ἀεὶ Χριστὸν δοξάζοντες.

Καταβασία. ᾿Επὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Εἶτα τό, Χριστός ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Ὅτι ἀγαθός καὶ φιλόανθρωπος.

ᾠδὴ ε' . Ὁρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος.

Ὁρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος,
Ἡρακλειῶται καὶ ὕμνους ἀναλαβόντες,
τὸν Χριστὸν δοξάσωμεν,
ῥυσάμενον προπάτορας,
δεινοῦ θανάτου ὡς εὐσπλαγχνος.

Τὴν ἄμετρον σου εὐσπλαγχνίαν
οἱ τῆς δουλείας σειραῖς,
συγκλειόμενοι πιστοὶ Κρηῆτες,
πρὸς σὲ ἦραν ὄμματα Χριστέ ἐπικειμένης σφαγῆς,
καὶ τῆς λυτρώσεως ἔτυχον.

Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι
ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ Μεγαλομάρτυρος,
ὥσπερ ῥύστη καὶ συνεορτάσωμεν,
τοῖς προπατόρων πνεύμασι,
θαῦμα αὐτοῦ τὸ τεράστιον.

Καταβασία . Ὁρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος.

Εἶτα τό, Χριστός ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται.

ᾠδὴ στ' . Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις.

Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς,
καὶ συνείλκυσας ἀνθρώπων τὸ γένος,
ἐργάτας δὲ φονικῶν λογισμῶν,
διὰ Μάρτυρος τοῦ σεπτοῦ σου Χριστέ,
κενολόγους δεικνύεις.

Φυλάξας τὰ σήμαντρα σῶα Χριστέ,
ἐξηγέρθης τοῦ τάφου,
καὶ πιστοὺς Ἡρακλείου ἀπεγνωσμένους διέσωσας,
τὴν ζωὴν θαυμαστῶς, χαρισάμενος τούτοις.

Σωτέρ μου, τὸ ζῶν τε καὶ ἄθυτον ἱερεῖον,
ὡς Θεὸς σεαυτὸν δούς θυσίαν,
τύπος γέγονας Μάρτυσιν ἅπασιν,
ὥστε δοῦναι ψυχὰς, ὑπὲρ φίλων τῇ πίστει.

Καταβασία. Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς.

Φιλαδελφίαν ἐνδεικνύμενος Μάρτυς,
τοῖς φιλοχρίστοις Ἡρακλείου ἐν Πάσχα,
σφαγῆς οἰκτρᾶς διέσωσας τῇ θείᾳ σου ὀμφῇ,
τούτους καὶ κατήσχυνας ἀσεβούντων τὰ στίφη,
ὄθεν σοι προσφέρομεν ὑμνητήριον χάριν,
καὶ ἐκζητοῦμεν ἅγιε Μηνᾶ,
σὴν προστασίαν,
οἱ πόθῳ τιμῶντές σε.

Ὁ Οἶκος

Τὸ ἐσπέρας κλαυθμὸς ἀλυσθήσεται
καὶ χαρᾶς ἢ πρωΐα πλησθήσεται,
κατὰ μέγαν Δαβὶδ θεοπάτορα,
προορῶντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι.

Οὕτω γὰρ τὸ πάλαι οἱ ἐν Ἡρακλείῳ χριστώνυμοι,
τῆς βεβαίας σφαγῆς ἐλυτρώθησαν,
τῆ ὀμφῆ τοῦ Μαρτύρων καυχήματος,
Μηνᾶ λέγω τοῦ θαυματοβρύτορος,
ὃς τὰ τῶν ἀσεβῶν στίφη ὡς καπνὸν διεσκόρπισεν,
καὶ ἀνθ' αἱμάτων ἀδίκων ρεύματα
εὐχαριστίας δακρῶν ποταμοὺς τοῖς πιστοῖς προεξένησεν·
τοῦτον οὖν τὸν πανεύφημον ἀθλητὴν
ἢ μεγαλόνυμος πόλις τοῦ Χάνδακος
προστάτην κατέχουσα ἐκ πόθου κράζει·
σύμμορφε τοῦ Ἀναστάντος Ἁγίε,
ἀεὶ ἐξαιτούμεθα τὴν σὴν προστατευτικὴν ἐπιμέλειαν,
ἡμεῖς οἱ πόθῳ τιμῶντές σε.

Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ εἶτα τὸ παρὸν

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Τρίτῃ τῆς Διακαινησίμου, ἐορτάζομεν τὴν
ἀνάμνησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ γενομένου
ὑπερφυοῦς θαύματος, ἥτοι τῆς διασώσεως ἀπὸ τῆς σφαγῆς τῶν
εὐλαβῶν Ἡρακλειωτῶν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν ἀγαρηνῶν κατὰ τὸ ἔτος
1826.

Στίχοι

Ἐν Ἐρυθρᾷ μὲν Μωσῆς Ἰσραὴλ σώζει·
Μηνᾶς δ' ἐν Ἡρακλείῳ πιστοὺς λυτροῦται.
Φασγάνου πικροῦ Ἡρακλειώτας Μηνᾶς ἔσωσεν.

καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Συναξαριστοῦ

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον
ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐκ γ'·
Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς, ἐκ γ'·

ᾠδὴ ζ'. Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος.

Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος,
ἐρρύσατο προπάτορας,
ὅτε ἐν ναῶ,
Μηνᾶ τοῦ Μάρτυρος αὐτοῦ,
εἰς λατρείαν Θεοῦ συνηθροίσθησαν,
καὶ φόνου ἀγαρηνῶν μισοχρίστων,
ἀρρήτως ἐφύλαξεν.

Γυναῖκες μετὰ μύρων θεόφρονες,
Χριστὸν μυρίσαι ἔσπευσαν,
ὄν δὲ ὡς θνητὸν μετὰ δακρύων ἐζήτουν,
προσεκύνησαν χαίρουσαι ζῶντα Θεόν,
ὡς ὧδε πάλαι ἡμῶν,
ἀντὶ θανάτου ζωὴν εὖρον προπάτορες.

Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν,
ἄδου τὴν καθαίρεσιν,
θαῦμα δὲ Μηνᾶ,
μεγαλομάρτυρος ὠδαῖς,
καὶ χαρᾶ μνημονεύομεν ἅπαντες,
οἱ πόλιν οἰκοῦντες Ἡρακλείου,
καὶ πρέσβυν τοῦτον πλουτήσαντες.

Ὡς ὄντως ἱερὰ καὶ πανέορτος
γέγονεν ἡ σύναξις,
Ἡρακλειωτῶν,
τῆς σωτηρίου ἡμέρας τὰ μνημόσυνα,
φέρουσα σήμερον,
ἐν ἡμῶν Μηνᾶς θαυμαστός,
σφαγῆς τῶν ἀγαρηνῶν,
ἀθώους ἔσωσεν.

Καταβασία. Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.

καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Εἶη τὸ κράτος.

Ῥιδὴ η' . Αὕτη ἡ κλητή.

Αὕτη ἡ κλητή καὶ ἁγία ἡμέρα,
ἐν ἣ ἐκ τοῦ μνημείου ὁ Ζωοδότης ἀνέστη,
καὶ Μηνᾶς ὁ κλεινός,
Ἑρακλείω φανείς λαὸν ἔσωσε,
Χριστοῦ συντιμῶντα,
Ἀνάστασιν τὴν θείαν.

Δεῦτε τοῦ καινοῦ τῆς ἀμπέλου γεννήματος,
μετάσχωμεν ἀξίως,
ἐν τῇ εὐσήμεν ἡμέρᾳ διασώσεως,
προπατόρων ἡμῶν ὧ φιλόχριστοι,
ὑμνοῦντες Χριστόν,
καὶ Μηνᾶν τὸν ἀθλοφόρον.

Ἐαιρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἴδε,
Ἑράκλειον σὰ τέκνα ζῶντας καὶ τεθνεῶτας,
ἐορτάζοντα ὁμοῦ τὴν παράδοξον διάσωσιν,
καὶ δόξαν διδόντα,
Χριστῷ τῷ ἀναστάντι.

Πάτερ παντοκράτορ καὶ Λόγε καὶ Πνεῦμα,
Τριάς προσκυνουμένη
τὴν νῆσον Κρήτης φυλάττοις,
εἰρηνεύουσαν καὶ φυλάττουσαν,
τὴν πίστιν ἣν εἴληφε,
δι' ἧς εὐελπίστως,
Σιών τῆς ἄνω τύχοι.

Καταβασία. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν...Αὕτη ἡ κλητή.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.

Ἐκφώνησις· Ὅτι ἠϋλόγηται καὶ δεδόξασται.

ᾠδὴ θ'. Φωτίζου, φωτίζου.

Ἡ πόλις Ἡρακλείου ἀγάλλεται καὶ χαίρει,
σὲ πολιοῦχον σχοῦσα,
Μηνᾶ θαυματοβρῦτα.
Μηνᾶ ἀθλοφόρε,
τοὺς τῷ ναῷ σου εὐλαβῶς,
συνελθόντας πρὸς μνεΐαν,
τοῦ μεγίστου θαύματος,
ὃ ἀψευδῶς ἐποιήσω ποτέ,
ρύου ἡμᾶς τῆς τῶν ἐναντίων,
ἐπιδρομῆς ἀξιύμνητε.

Ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ σου,
σὺν τῷ Χριστὸς ἀνέστη,
τιμῶμεν χαρμοσύνως,
τὴν σὴν θαυματουργίαν.

ᾠ δόξης ἐνθέουπ
ἥς ἀπολαύεις ἀθλητά,
ἀνθ' ὧν ἔφερες πόνων,
ὑπὲρ τοῦ Κυρίου σου,
χορεύων νῦν μετ' ἀγγέλων Μηνᾶ,
ἅπαντας δὲ τοὺς σὲ ἀνυμνοῦντας,
ἐκ τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενος.

Δόξα.

Μεγάλυνον ψυχῆμου, τῆς τρισυποστάτου,
καὶ ἀδιαίρετου, Θεότητος τὸ κράτος.
Τὸ Πάσχα τὸ μέγα,
μνήμην ἐπάγει εἰς ἡμᾶς,
τῆς ἐκ σοῦ σωτηρίας,
ἣν μάρτυς ἐλάβομεν,
ἐκ τῆς πικρᾶς λυτρωθέντες σφαγῆς,

ὄθεν ἐτησίως,
χρεωστικῶς σε γεραίρομεν.

Καὶ νῦν.

Παρθένε Παναγία, μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου,
δυσώπει τὸν Υἱόν σου, ὑπὲρ ἡμῶν σῶν δούλων.

Συμφώνως Παρθέने,
σὲ μακαρίζομεν πιστοί·
χαῖρε πύλη Κυρίου,
χαῖρε πόλις ἔμψυχε·
χαῖρε δι' ἧς ἡμῖν ἔλαμψε,
σήμερον φῶε,
τοῦ ἐκ σοῦ τεχθέντος,
τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως.

Καταβασία. Ὁ ἄγγελος ἐβόα. Φωτίζου, φωτίζου.

Εἶτα τό, Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'.
καὶ τό, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.
Ἐκφώνησις· Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν.

Ἐξαποστειλᾶριον,
πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον, Σαρκὶ ὑπνώσας...

εἶτα τοῦ θαύματος, ὅμοιον·

Σωτὴρ ἐφάνης ἀληθῶς,
Κρῆτας πολλοὺς ῥυσάμενος,
ἐκ τοῦ βιαίου θανάτου,
ἐντὸς τοῦ θείου σου ναοῦ,
Μηνᾶ μαρτύρων καύχημα,
διό σε πίστει τιμῶμεν,
οἱ διὰ σοῦ λυτρωθέντες.

καὶ αὐθις· Σαρκὶ ὑπνώσας...

ΕΙΣ ΤΟΥ ΑΙΝΟΥΣ

*Ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου δ'
καὶ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ τὰ ἀκόλουθα δ' προσόμοια, ὧν τὸ δ'νεοσύνθετον.*

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸ πανσεβάσμιον Πάσχα,
ὁ τοῦ Κυρίου λαός,
φαιδρῶς πανηγυρίζει,
τῇ παρουσίῃ ἡμέρα·
ἡμεῖς δὲ τῇ παγκοίνῳ αὐτῇ ἑορτῇ,
τὴν ἔνδοξόν σου πανήγυριν,
συνεορτάζομεν πόθῳ μάρτυς Μηνᾶ,
ὡς ῥυσθέντες διὰ σοῦ τῆς σφαγῆς.

Τοὺς τῷ πανσέπτῳ ναῶ σου,
συναθροισθέντας πιστῶς,
διάσωζε πολύτλα,
ἐκ παντοίων κινδύνων,
καὶ γὰρ τοῦ Ἡρακλείου πόλις αἰεὶ,
ἐπὶ σοὶ ἐναβρύνεται,
ὡς πολιοῦχον σε σχοῦσα καὶ πρὸς Θεόν,
πρεσβευτὴν Μηνᾶ ἀκοίμητον.

Ἐνιαυσίως τελοῦμεν,
χρεωστικὴν ἑορτήν,
τῆς σῆς θαυματουργίας,
Μηνᾶ μάρτυς Κυρίου,
καὶ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς ὠφθῆς ἐφ' ἵππου λευκοῦ,
ἐκφοβῶν καὶ διώκων αὐτούς·
καὶ τοὺς πιστοὺς ἐλυτρώσω τῆς κατ' αὐτῶν,

χαλκευθείσης παρανόμου σφαγῆς.

Τὴν Κρήτην φυλάττοις,
Μηνᾶ πανθαύμαστε,
ἀπὸ παντὸς κινδύνου,
καὶ ἀνάγκης τοῦ βίου·
εὐλόγει δὲ τοὺς ᾧδε φιλευσεβεῖς,
καὶ τὴν πόλιν Ἡράκλειον,
δεῖξον πλουτοῦσαν ἐν πίστει τῇ πατρικῇ,
ἦν ἐν αἵμασι παρέλαβε.

Εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· Πάσχα ἱερὸν...

Δόξα. Ἦχος πλ.α'.

Αὕτη ἐστὶν ἀληθῶς, ἡ προφητόφθεγκτος καὶ ἁγία ἡμέρα,
ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος πρὸς εὐφροσύνην τῶν πιστῶν.
Δεῦτε λοιπὸν ἀδελφοί, περιπτυχθῶμεν χαρμοσύνως,
συμπανηγυρίζοντες τῇ βασιλίδι τῶν ἑορτῶν,
ἐτέραν ἑορτὴν σεβασμίαν,
τῆς ἐφ' ἡμᾶς θαυματουργίας τοῦ ἡμετέρου προστάτου καὶ πολιούχου
Μηνᾶ.

Ἐθαυμαστώθη γὰρ ὁ Θεὸς ἐπὶ τῷ ἀθλοφόρῳ,
καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσεται ἕως τῆς συντελείας,
ὥσπερ τοῖς πεπιστευκόσιν ἐπηγγείλατο.

Καὶ νῦν. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Μεγαλυνάρια, νεοσύνθετα.

Χαίροις Ἡρακλείου πόλις κλεινή,
σχοῦσα ἀθλοφόρον,
τοῦ Κυρίου προασπιστήν,
Μηνᾶν τὸν γενναῖον,
καὶ μέγαν ἐν κινδύνοις,
ὃς ἐκ σφαγῆς ἀθέων,
προγόνους ἔσωσεν.

Ὡς σφαγῆς ἐρῶύσω τοὺς εὐσεβεῖς,
ρύου θεῖε Μάρτυς,
ἐκ τοῦ ξίφους τοῦ πονηροῦ,
τοὺς ἐν τῷ ναῷ σου,
προστρέχοντας ἐν πίστει,
καὶ δίδου τούτοις χάριν,
τοῦ Θείου Πνεύματος.

Στίχοι

*Σώζεις, Μηνᾶ, τὴν πόλιν Ἡρακλείου
ἣτις ἀπαύστως ἐγνώμωνεῖ σε ὕμνοις.*